

Anonymizovaná verze

C-192/20 - 1

Věc C-192/20

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

5. května 2020

Předkládající soud:

Krajský soud Prešov (Slovensko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

9. března 2020

Žalobkyně:

Prima banka Slovensko, a.s.

Žalovaný:

HD

[OMISSIS]

USNESENÍ

Krajský soud v Prešove (Krajský soud v Prešově) v právní věci žalobkyně: **Prima banka Slovensko, a.s.**, se sídlem [OMISSIS] [adresa] [OMISSIS] Žilina [OMISSIS] [identifikační číslo], proti žalovanému: **HD**, [OMISSIS] bytem [OMISSIS] [adresa] [OMISSIS] Hradisko, o **zaplacení 5.083,79 eura s příslušenstvím**, o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu Kežmarok (Okresní soud v Kežmaroku) [OMISSIS] [číslo věci] ze dne 20.9.2019 takto

rozhodl:

Podle § 162 odst. 1 písm. c) Civilního sporového poriadku (občanský soudní řád) přerušuje řízení a Soudnímu dvoru Evropské unie pokládá tyto otázky:

1. Má být směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách (dál jen „směrnice 93/13“), zejména její čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1, ve spojení s výkladem rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve spojených věcech C-96/16 a C-94/17 vykládána v tom smyslu, že **brání** takové úpravě, jakou je rámcové ochranné ustanovení § 54 odst. 1 Občianskeho zákonníka (občanský zákoník), které neumožňuje zhoršit na základě smlouvy postavení spotřebitele oproti zákonné úpravě, která při prodlení spotřebitele se splácením úvěru upravuje následující práva věřitele:

- právo věřitele na úroky z prodlení, jejichž výše je omezena v nařízení vlády,
- právo věřitele na jiné sankce, které může věřitel uplatnit vůči spotřebiteli a které jsou společně s úroky z prodlení omezené do výše dosažení jistiny dlužného úvěru,
- právo věřitele na náhradu škody, pokud je škoda věřitele vyšší než úroky z prodlení, a to náhradu škody v neomezeném rozsahu podle skutečné újmy.

2. Pokud je odpověď na první otázku kladná, soud se táže, zda vysoká úroveň ochrany práv spotřebitele podle článku 38 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) a čl. 4 odst. 2 a čl. 169 odst. 1 SFEU brání tomu, aby spotřebitel zaplatil za své prodlení s plněním smluvních závazků paušální náklady věřitele, a nikoli skutečnou škodu, která věřiteli vznikla, i když je skutečná škoda nižší než paušální náklady?

Odůvodnění

I. Skutkový stav

1. HD je živitelem čtyřčlenné rodiny (družka a dvě nezletilé děti). Po narození dítěte pobíral HD pouze dočasnou státní sociální dávku na péči o novorozené dítě (mateřskou) ve výši 746 euro měsíčně. Jednalo se o jediný příjem, který HD měl, a to pouze dočasně do října 2019. Po skončení výplaty dávky předpokládal, že by vydělával mzdu ve výši minimální mzdy 550 euro.
2. HD nebyl schopen splácet půjčky, s nimiž byly spojeny měsíční náklady ve výši přibližně 500 euro. Za účelem úhrady dluhů si vzal od Prima banky Slovensko, a.s. (dále jen „banka“) další půjčku, která je předmětem tohoto řízení. Banka poskytla HD dne 17. června 2016 spotřebitelský úvěr 5700 euro (dále jen „úvěr“) s úrokem 7,90 %, přičemž HD se zavázal splatit úvěr v 96 měsíčních splátkách ve výši 80,68 eura.
3. HD splácel úvěr do srpna 2017 a v září 2017 zaplatil již jen část splátky. Celkem zaplatil 1162,60 eura a z toho banka použila na splacení úvěru 616,21 eura.

4. Vzhledem k tomu, že došlo k porušení smlouvy, banka prohlásila ke dni 28.12.2017 úvěr okamžitě splatným (default). Banka oznámila HD, aby vrátil celý úvěr jednorázově, a následně proti němu podala k soudu žalobu znějící na zaplacení:
 - I. dlužné jistiny ve výši 5.083,79 eura,
 - II. dlužného úroku za období do okamžité splatnosti úvěru ve výši 137,80 eura,
 - III. úroku z prodlení za období do okamžité splatnosti úvěru ve výši 2,21 eura,
 - IV. sankčních úroků z prodlení ve výši 5 % z dlužného úvěru 5.083,79 eura za období od okamžité splatnosti úvěru do celkového zaplacení výše úvěru,
 - V. poplatků za pojištění ve výši 3,96 eura,
 - VI. úroků z prodlení ve výši 5 % z dlužných úroků 137,80 od okamžité splatnosti úvěru do zaplacení,
 - VII. **smluvního úroku ve výši 7,90 % z dlužného úvěru 5.083,79 eura za období od okamžité splatnosti úvěru do celkového zaplacení výše úvěru.**
5. Okresný soud Kežmarok (okresní soud v Kežmaroku, dále jen „okresní soud“) žalobě z velké části vyhověl a uložil HD povinnost zaplatit bance částky uvedené v bodě 4 odst. I., II., III., IV., V.
6. Okresní soud naopak zamítl žalobu v části uvedené v bodě 4 odst. VI., VII.
7. Okresní soud tedy nepřiznal bance **smluvní úrok ve výši 7,90 % z dlužného úvěru 5.083,79 eura za období od 28.12.2017 do celkového zaplacení výše úvěru**. Okresní soud odůvodnil zamítnutí těchto úroků v podstatě tím, že zákon upravuje jako právo věřitele po splatnosti pohledávky (po okamžité splatnosti) pouze úroky z prodlení (§ 517 odst. 2 Občianskeho zákonníka), a tento názor byl potvrzen Najvyšším súdom Slovenskej republiky (Nejvyšší soud Slovenské republiky) [OMISSIS] [číslo věci] i Ústavným súdom Slovenskej republiky (Ústavní soud Slovenské republiky) [OMISSIS] [číslo věci]. Okresní soud navíc poukázal na skutečnost, že v jiném soudním řízení již soud pravomocně rozhodl, že stejné smluvní ujednání banky týkající se placení úroků nad rámec úroků z prodlení (dále jen „kumulace úroků“) již bylo uznáno za zneužívající smluvní ujednání, což má za následek, že banka jej nemůže dále uplatňovat podle § 53a Občianskeho zákonníka.
8. Banka podala proti rozsudku odvolání a navrhla, aby jí odvolací soud přiznal za období po okamžité splatnosti úvěru kromě úroků z prodlení rovněž smluvní úroky. Banka mimo jiné poukázala na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr EU“) ve spojených věcech C-96/16 a C-94/17, v němž Soudní dvůr poukázal na cíl úroků, kterým je úplata za užívání peněz až do jejich zaplacení.

9. Právě rozsudek, v němž Soudní dvůr odpověděl na otázku španělského soudu (C-96/16 a C-94/17), vyvolal výkladové nejasnosti. A to tím spíše, že i odvolací soud rozlišuje funkci na jedné straně placených (dohodnutých) úroků jako cenu úvěrové služby a na druhé straně zákonných úroků z prodlení jako sankci a částečnou náhradu škody. Na rozdíl od španělského právního řádu má Slovenská republika odlišnou právní úpravu sankcionování dlužníků za prodlení se splacením pohledávky. Slovenské právo výslovně upravuje režim po splatnosti pohledávky, a to 1. úroky z prodlení, 2. škodu, 3. jiné sankce (například smluvní pokuty), 4. limit všech sankcí dohromady a 5. zákaz odchýlení se od zákonného standardu v neprospěch spotřebitele.

II. Slovenské právo

10. Podle § 54 odst. 1 Občianskeho zákonníka [OMISSIS] [číslo odstavce] **se smluvní podmínky upravené spotřebitelskou smlouvou nemohou odchýlit od tohoto zákona v neprospěch spotřebitele**. Spotřebitel se zejména nemůže předem vzdát svých práv, která mu tento zákon nebo zvláštní předpisy na ochranu spotřebitele přiznávají, nebo si jinak zhoršit své smluvní postavení.
11. Podle § 503 odst. 1 Obchodného zákonníka (Obchodní zákoník) [OMISSIS] [číslo odstavce] **je závazek platit úroky splatný společně se závazkem vrátit použité peněžní prostředky**. Pokud je lhůta na vrácení poskytnutých peněžních prostředků delší než jeden rok, jsou úroky splatné na konci každého kalendářního roku. V okamžiku, kdy má být vrácena zbývající část poskytnutých peněžních prostředků, jsou splatné i úroky, které se jí týkají.
12. Ustanovení § 517 odst. 2 Občianskeho zákonníka stanoví, že „jde-li o prodlení s plněním peněžitého dluhu, **má věřitel právo požadovat od dlužníka kromě plnění úroky z prodlení, není-li podle tohoto zákona povinen platit poplatek z prodlení; výši úroků z prodlení a poplatku z prodlení stanoví prováděcí předpis**“.
13. Ustanovení § 519 Občianskeho zákonníka stanoví, že **právo věřitele na náhradu škody způsobené prodlením dlužníka není dotčeno; v případě prodlení s plněním peněžitého dluhu je však možno požadovat náhradu škody pouze tehdy, pokud není kryta úroky z prodlení nebo poplatkem z prodlení**.
14. Nařízení vlády č. 87/1995 Z. z. stanoví:
- § 3 Výše úroků z prodlení je o pět procentuálních bodů vyšší než základní úroková sazba Evropské centrální banky [OMISSIS] [odkaz na poznámku pod čarou] platná k prvním dni prodlení s plněním peněžitého dluhu.

§3a

(1)

Pokud je předmětem spotřebitelské smlouvy poskytnutí peněžních prostředků spotřebiteli, sankce za prodlení spotřebitele se splácením peněžních prostředků nesmí průměrnou hodnotu roční procentní sazby nákladů naposledy zveřejněné podle zvláštního předpisu [OMISSIS] [odkaz na poznámku pod čarou] před prodlením dohromady přesahovat o více než 10 procentních bodů ročně a zároveň nesmí být vyšší než trojnásobek úroků z prodlení podle tohoto nařízení vlády; rozhodující je roční procentní sazba nákladů pro podobný typ spotřebitelského úvěru.

(2)

Za sankce podle odstavce 1 jsou považovány úroky z prodlení, smluvní pokuty a jakékoli jiné plnění za prodlení spotřebitele se splácením peněžních prostředků.

(3)

Pokud sankce podle odstavce 1 dosáhnou výše poskytnutých peněžních prostředků, následné sankce za prodlení spotřebitele se splácením peněžních prostředků nesmí přesáhnout úroky z prodlení podle tohoto nařízení vlády.

15. Podle § 53a Občianskeho zákonníka [OMISSIS] [číslo odstavce] platí, že pokud soud konstatoval, že určité smluvní ujednání ve spotřebitelské smlouvě, která se uzavírá ve více případech a v jejímž případě je obvyklé, že spotřebitel podstatným způsobem obsah smlouvy neovlivní, či ve všeobecných obchodních podmínkách je neplatné z důvodu nepřijatelnosti takového ujednání, nebo nepřiznal dodavateli plnění s ohledem na takové ujednání, takový dodavatel má povinnost zdržet se používání takového či jemu obdobného ujednání ve smlouvách se všemi spotřebiteli. Dodavatel má tutéž povinnost i tehdy, pokud mu soud na základě takového ujednání uložil povinnost vydat spotřebiteli bezdůvodné obohacení, nahradit škodu nebo zaplatit přiměřené finanční zadostiučinění. Tuto povinnost má i právní nástupce dodavatele.

III. Právo Evropské unie

16. Třináctý bod odůvodnění směrnice 93/13 stanoví:

„vzhledem k tomu, že se předpokládá, že právní nebo správní ustanovení členských států, která přímo nebo nepřímo určují podmínky spotřebitelských smluv, neobsahují nepřiměřené podmínky; že se proto nejeví jako nezbytné podříditi ustanovením této směrnice podmínky, které odrážejí závazná právní nebo správní ustanovení a zásady nebo ustanovení mezinárodních úmluv, jejichž stranami jsou členské státy; že v tomto ohledu znění "závazná právní nebo prováděcí ustanovení" v čl. 1 odst. 2 zahrnuje také pravidla, která se v souladu s právními předpisy používají mezi smluvními stranami, pokud nevznikla žádná jiná ujednání“

Článek 1 této směrnice stanoví:

„Účelem této směrnice je sblížit právní a správní předpisy členských států týkající se zneužívajících ujednání ve smlouvách uzavíraných mezi prodávajícím zbožím nebo poskytovatelem služeb a spotřebitelem.

Smluvní ujednání, která odrážejí závazné právní a správní předpisy a ustanovení nebo zásady mezinárodních úmluv, jejichž stranami jsou členské státy nebo Společenství, zejména v oblasti dopravy, nejsou předmětem ustanovení této směrnice.“

Článek 3 odst. 1 a 3 uvedené směrnice stanoví:

„Smluvní ujednání, které nebylo individuálně sjednáno, je považováno za zneužívající, jestliže v rozporu s požadavkem poctivosti způsobuje významnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran, které vyplývají z dané smlouvy, v neprospěch spotřebitele.

Příloha obsahuje informativní a nevyčerpávající seznam ujednání, která mohou být považována za zneužívající.“

Článek 4 odst. 1 téže směrnice zní:

„Aniž je dotčen článek 7, posuzuje se zneužívající povaha smluvního ujednání s ohledem na povahu zboží nebo služeb, pro které byla smlouva uzavřena, a s ohledem na všechny okolnosti v době uzavření smlouvy, které provázely její uzavření, a na všechna ostatní ujednání smlouvy nebo jiné smlouvy, ze kterých vychází.“

Článek 6 odst. 1 směrnice 93/13 stanoví:

„Členské státy stanoví, že zneužívající ujednání použitá ve smlouvě uzavřené prodávajícím nebo poskytovatelem se spotřebitelem nejsou podle jejich vnitrostátních právních předpisů pro spotřebitele závazná a že smlouva zůstává pro strany závaznou za stejných podmínek, může-li nadále existovat bez dotčených zneužívajících ujednání.“

Článek 7 odst. 1 této směrnice stanoví:

„Členské státy zajistí, aby v zájmu spotřebitelů a soutěžitelů byly k dispozici odpovídající a účinné prostředky zabraňující dalšímu používání zneužívajících ujednání ve smlouvách, které uzavírají prodávající nebo poskytovatelé se spotřebiteli.“

Článek 8 uvedené směrnice stanoví:

„Členské státy mohou přijmout nebo ponechat v platnosti přísnější ustanovení slučitelná se Smlouvou v oblasti působnosti této směrnice, aby zajistily nejvyšší stupeň ochrany spotřebitele.“

Bod 1 písm. e) přílohy téže směrnice zahrnuje do seznamu ujednání uvedených v jejím čl. 3 odst. 3 ujednání, jejichž předmětem nebo účinkem je „**zavázat spotřebitele, který neplní svůj závazek, k nepřiměřeně vysoké náhradě**“.

IV. Předběžná otázka

K první otázce

17. Věřitel má podle slovenského práva vůči dlužníkovi (včetně dlužníků spotřebitelů) právo na úroky z prodlení, jejichž výši stanoví vláda ve svém nařízení podle stavu ekonomiky 1/. Pokud však věřiteli vznikla škoda, která je vyšší než úroky z prodlení, má věřitel právo i na náhradu škody. Pokud vznikla věřiteli škoda, jeho právo na náhradu škody zákon neomezuje. Jediným omezením je horní hranice **skutečné škody**. **Zákon však ukládá povinnost odečíst od škody úroky z prodlení, které plní funkci určité minimální paušální náhrady škody**, přičemž vlastnost paušálu (úroků z prodlení) je tolerována tím, že institut úroků z prodlení současně plní i funkci sankce.
18. Soud poznamenává, že práva věřitele podle předchozího odstavce náleží věřiteli ze zákona, a tedy i v případě, že by nebyla dohodnuta. Zákon tedy poskytuje věřiteli záruku, že mu bude v případě prodlení na straně spotřebitele poskytnuta **úplná** náhrada škody, a zároveň ve spotřebitelských věcech zakazuje, aby bylo smlouvou zhoršeno právní postavení spotřebitele.
19. Banka však nad rámec práv, které pro ni vyplývají ze zákonem limitovaného sankčního a reparačního mechanismu, poukazuje na rozsudek Soudního dvora EU ve spojených věcech C-96/16 a C-94/17 a uplatňuje smluvní úroky společně s úroky z prodlení a argumentuje tím, že na úroky existuje nárok až do vrácení peněz. Tento cíl je podporován názorem, že dlužník užívá peníze, a má proto platit úroky. V důsledku toho vznikl výkladový problém, který přiměl soud položit předběžnou otázku.
20. Neměly by existovat pochybnosti o tom, že pokud spotřebitel nevrátí peníze, má platit náklady spojené s prodlením. Jak již soud uvedl, slovenské právo přiznává věřitelům právo na **úplnou** náhradu nákladů spojených s nevrácením peněz, jakož i právo na sankce (úroky z prodlení). Smluvní úroky za užívání peněz však představují **cenu služby** a slovenský zákonodárce pouze u jednoho druhu smlouvy upravuje povinnost platit cenu produktu i po skončení dohodnutého období, a to zejména v případě smlouvy o podnikatelském pronájmu movitých věcí 2/.
21. V případě úvěrů Občiansky zákonník výslovně neupravuje možnost placení ceny služby i po uplynutí dohodnuté doby určené k užívání peněz. Právní úprava stanoví kromě náhrady škody pouze povinnost platit úroky z prodlení a současně stanoví maximální výši úroků z prodlení v nařízení vlády. Smluvní úroky narušují tento zákonem stanovený limit.

22. Soud nemůže opomenout otázku důsledků kumulace úroků a úroků z prodlení a otázku, zda taková kumulace nezničí celý sankčně-reparační mechanismus, který má základ ve vnitrostátním právu.
23. Věřitel má možnost využít i další sankce, jako je například smluvní pokuta, avšak pokud všechny sankce dosáhnou výše samotné jistiny pohledávky, má následně věřitel právo již jen na úroky z prodlení 3/.
24. Slovenská zákonná úprava tedy přiznává věřitelům **úplné odškodnění** za újmu, která jim vznikla tím, že spotřebitel porušil smlouvu. Zákonná úprava upravuje tento režim ve vztahu ke všem věřitelům peněžitých pohledávek, například ze smluv o dílo, nájemních smluv a rovněž i ze smluv o spotřebitelském úvěru a jiných. Občiansky zákonník v případě úroků z prodlení nijak nezvýhodňuje banky a jiné podnikatele poskytující úvěry oproti jiným majitelům peněžitých pohledávek.
25. **Zákon zakazuje, aby bylo na základě smlouvy zhoršeno postavení spotřebitele oproti právnímu stavu podle Občianskeho zákonníka (§ 54 odst. 1 Občianskeho zákonníka).**
26. Neměly by existovat pochybnosti o tom, že kromě zákonem stanoveného sankčního mechanismu, který předpokládá úplné odškodnění újmy věřitele, je další zatížení, a to smluvními úroky (kumulace úroků), zatížením, které již jde nad rámec zákona a zhoršuje postavení spotřebitele oproti zákonnému stavu, což je zakázáno v § 54 odst. 1 Občianskeho zákonníka.
27. Kdyby nebyla zohledněna slovenská právní úprava a vycházelo by se pouze z povinnosti platit úroky kromě úroků z prodlení, nastává z pohledu platného práva pro spotřebitele krajně nespravedlivá situace. **Věřiteli by totiž poté, co jednostranně vyhlásil okamžitou splatnost úvěru, zůstala zachována nejen všechna práva ze smlouvy včetně úroků, ale mohl by si k úrokům připočíst i úroky z prodlení, jiné sankce a rovněž možnost náhrady škody. Na druhé straně by byl spotřebiteli odebrán jakýkoli prospěch ze smluvních výhod.**
28. **Poměr zachovaných příležitostí ze smlouvy by tedy byl po okamžité splatnosti úvěru 100:0 v neprospěch spotřebitele a věřitel by měl ke své „100“ navíc výhody plynoucí ze zákonného sankčního a reparačního mechanismu.**
29. Podle slovenského práva nemá banka povinnost vyhlásit okamžitou splatnost úvěru. Jedná se o výlučné právo banky. Pokud banka nevyhlásí okamžitou splatnost úvěru, náleží jí smluvní úroky až do skončení období dohodnutého ve smlouvě. Je téměř jisté, že pokud banka vyhlásí okamžitou splatnost úvěru, tak v případě akceptování názoru banky by okamžitá splatnost úvěru znamenala pro banku podstatně výhodnější výsledek z pohledu souběhu úroků a úroků z prodlení. A čím dříve je vyhlášena okamžitá splatnost úvěru, tím dříve začne banka těžit z kumulace úroků. Pokud je však tento názorový směr spojen s nelichotivou a sociálně slabou situací spotřebitele, přispíval by tento mechanismus ke zhoršení kvality života spotřebitelů.

30. Nelze se domnívat, že by sta tisíce spotřebitelů porušovaly povinnost splácet spotřebitelské úvěry s pocitem nadšení z užívání si peněz, pokud jsou důsledkem prodlení pro spotřebitele soudní a exekuční řízení, která často vedou k zabavení majetku spotřebitelů.
31. Spíše se jeví, že problémem je na jedné straně nepříznivá majetková situace spotřebitele, jak naznačuje i případ HD, a na druhé straně porušení povinnosti věřitele analyzovat bonitu spotřebitele a s odbornou pečlivostí zvážit poskytnutí úvěru podle majetkových poměrů spotřebitele. V tomto ohledu mohla banka při základní míře opatrnosti rozpoznat nedostatek bonity na straně HD, ale úvěr poskytla a bez dalšího vyžaduje ochranu. Cílem směrnice o spotřebitelských úvěrech je zohlednit bonitu spotřebitele 4/.
32. Soud poznamenává, že i pohledávka banky je ve světle judikatury majetkem a zákon takovýto majetek chrání úroky z prodlení, právem na náhradu škody a právem na jiné sankce. Institut prodlení a úroky z prodlení jsou typicky spojeny s právy z porušení práva, zatímco úroky jako cena peněz jsou spojeny s obdobím možnosti **dovoleného** užívání peněz, což logicky spadá do období dohodnutého ve smlouvě, do splatnosti.
33. I podle slovenského práva představují úroky z prodlení sankci a smluvní úroky představují cenu za poskytnutí peněžních prostředků. Rozdíl je však v tom, že slovenská právní úprava v Občianskom zákonníku neupravuje povinnost spotřebitelů, ale ani jiných dlužníků platit po vzniku prodlení smluvní úroky paralelně s úroky z prodlení. Každý věřitel finanční pohledávky má vůči spotřebiteli po vzniku prodlení právo na úroky z prodlení, které zákon limituje. Nikoli tedy právo na úroky, které jsou cenou za poskytnutí peněz, za jejich užívání během období schváleného ve smlouvě, tj. období do splatnosti. Zatímco do splatnosti se jedná o stav, který je v souladu se smlouvou a kterému odpovídají smluvní úroky, stav prodlení po splatnosti je stavem porušení práva, který je spojený s nároky z porušení práva, zejména se sankcemi a náhradou škody.
34. Jak již soud uvedl, jediným typem smlouvy v Občianskom zákonníku, který předpokládá placení ceny i po skončení dohodnutého období, je podnikatelský pronájem movitých věcí podle § 723 odst. 1 Občianskeho zákonníka, podle kterého se po skončení období dohodnutého ve smlouvě nadále přiznává cena (nájemné) 2/.
35. Slovenská právní úprava tedy 1) neupravuje úroky za užívání peněz poskytnutých spotřebiteli po splatnosti, ale pouze úroky z prodlení a jiné sankce a náhradu škody, a 2) zakazuje zhoršit na základě smlouvy zákonem upravený stav uvedený pod bodem 1) (§ 54 odst. 1 Občianskeho zákonníka).
36. Placení úroků i po splatnosti vyvolalo pochybnosti, a proto soud položil předběžnou otázku [OMISSIS]

[OMISSIS] [zopakování otázky č. 1]

K druhé otázce

37. Druhou otázku soud klade pro případ kladné odpovědi na první otázku, a tedy pro případ, že by unijní právo bránilo slovenské právní úpravě prodlení ve spojení se zákazem zhoršení postavení spotřebitele na základě smlouvy.
38. Neměly by existovat pochybnosti o tom, že pokud by spotřebitel včas (do splatnosti) vrátil bance peníze, má v takovém případě banka přirozenou snahu o novou investici. Rovněž by neměly existovat pochybnosti o tom, že nová investice s novým spotřebitelem nemusí zaručovat stejný zisk jako u předchozího spotřebitele.
39. Kdyby proto měly být smluvní úroky placeny společně se sankčními a reparačními instituty, po obsahové stránce odpovídají paušální náhradě škody. Placení paušálních nákladů za předpokladu, že skutečná škoda je nižší, však vyvolává zásadní otázky a nejasnosti a narušuje koncepci zvyšování kvality života spotřebitelů. Soud se proto táže v pořadí druhou otázkou.

[OMISSIS] [zopakování otázky č. 2]

[OMISSIS] [poučení o odvolání]

[OMISSIS] [místo, datum]

[OMISSIS] **Michal Boroň**

předseda senátu, soudce zpravodaj

[OMISSIS]

Vysvětlivky a odkazy:

1. Vláda Slovenské republiky v minulosti určila limit úroků v období od 20.12.1993 do 16.3.1995 v rozsahu 24 %. (<https://www.najpravo.sk/clanky/vyvoj-sadzieb-urokov-z-omeskania.html?print=1>)
2. Ustanovení §723 odst. 1 Občianskeho zákonníka stanoví, že pokud nájemce vrátí věc po uplynutí doby dohodnuté ve smlouvě, je povinen platit nájemné až do vrácení věci. Pokud je nájemce s vrácením věci v prodlení, je povinen zaplatit i poplatek z prodlení.
Nařízení vlády 87/1995 Zz., §3a odst. 3, viz bod 13
3. Na Slovensku je zhruba 3.500.000 exekucí, viz rovněž rozhodnutí Soudního dvora C-76/10

4. Bod 28 odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS
5. Například spojené věci C-240/98 až C-244/98, „*Systém ochrany uvedený ve směrnici předpokládá, že spotřebitel se nachází ve slabším postavení vůči prodejci nebo dodavateli ve věci práva vyjednávat a jeho úrovně znalostí. To vede k tomu, že spotřebitel odsouhlasí prodejcům anebo dodavatelům předem stanovená ujednání bez toho, aby mohl ovlivnit jejich obsah. Cílem článku 6 směrnice, který vyžaduje, aby členské státy stanovily, že zneužívající ujednání nejsou pro spotřebitele závazná, by nebylo dosaženo, kdyby byl spotřebitel sám povinen namítat zneužívající povahu takových ujednání. Ve sporech, ve kterých jsou dotčené částky často omezené, mohou být právníkové poplatky vyšší než sporná částka, což může spotřebitele odradit, aby napadl použití zneužívajícího ujednání. V řadě členských států umožňují procesní předpisy jednotlivcům bránit se v takových řízeních a existuje skutečné riziko, že spotřebitel kvůli neznalosti práva nezpochybní ujednání uplatněné vůči němu.*“

PRACOVNÍ DOKUMENT